

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Petra Mikeše v právní věci žalobce: **Ing. F. B.**, zast. JUDr. MgA. Michalem Šalomounem, Ph.D., advokátem se sídlem Bráfova tř. 52, Třebíč, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2012, čj. KUJI 10463/2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 3. 2014, čj. 29 A 11/2012 – 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. MgA. Michalu Šalomounovi, Ph.D., **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce **9836,60 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce je účastníkem územního řízení ve věci umístění stavby oplocení a skladu zahradního nářadí (zahradní chatky) na pozemku jeho souseda. Řízení bylo zahájeno před Městským úřadem Moravské Budějovice jako stavebním úřadem v lednu 2011, a to na žádost majitele pozemku. Po spletitém procesním vývoji stavební úřad usnesením ze dne 8.

11. 2011 řízení přerušil. Dne 24. 11. 2011 požádal žalobce stavební úřad o poskytnutí této informace: „Z jakého důvodu nebylo v usnesení ze dne 08. listopadu 2011 sp. zn.: OVUP/3304/2011/Ha [...] přihlédnuto ke skutečnosti, že v terénu mezi pozemkem p. č. 2578/1 a pozemky p. č. 2583/1, 2583/2 není doposud obnovena oprávněnou geodetickou organizací původní hranice, která se zde nacházela před výstavbou vodovodního řádu na trase Vranovská přehrada – Dukovany – Třebíč“. V žádosti žalobce dále vysvětlil, že hranice mezi pozemky není vytýčena, což je v rozporu s obsahem odůvodnění usnesení z 8. 11. 2011.

[2] Dne 12. 12. 2011 žalobce obdržel přípis stavebního úřadu coby povinného subjektu ze dne 7. 12. 2011, čj. MUMB/OVUP/48092/2011, sp. zn. OVUP/45145/2011/Ha, označený jako „Informace“. Povinný subjekt uvedl, že na základě žádosti podané žalobcem dne 24. 11. 2011 poskytuje informaci. Sdělil, že zákonodárce v § 86 stavebního zákona konkrétně vymezil, jaké podklady připojí k žádosti žadatel o vydání územního rozhodnutí. Protokol o vytýčení hranice vypracovaný oprávněnou geodetickou organizací není v tomto ustanovení stavebního zákona uveden. Stavební úřad tedy předložení tohoto protokolu nemůže v územním řízení vyžadovat, přestože to žalobce požadoval. Dále vysvětloval důvody svého rozhodnutí z 8. 11. 2011.

[3] V reakci na tento přípis žalobce dne 6. 1. 2012 podal povinnému subjektu stížnost na neposkytnutí požadované informace dle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Uvedl, že mu nebyla poskytnuta požadovaná informace. Ani ve sdělení ze dne 7. 12. 2011 nebylo přihlédnuto k důkazům předloženým ve správním řízení a dokazujícím špatnou evidenci pozemků v katastru nemovitostí. Dále žalobce kritizoval postup stavebního úřadu v územním řízení. Závěrem žalobce požádal, aby mu byly poskytnuty tyto informace: „1) Z jakého důvodu se správní úřad nevypořádal v Usnesení z 08. 11. 2011 sp. zn. OVUP/3304/2011/Ha s mými námitkami a předloženými důkazy, které dokazují, že v terénu mezi pozemkem p. č. 2578/1 a pozemky p. č. 2583/1, 2583/2 není doposud obnovena oprávněnou geodetickou organizací původní hranice, která se zde nacházela před výstavbou vodovodního řádu na trase Vranovská přehrada – Dukovany – Třebíč? 2) Z jakého důvodu nebylo ve Sdělení z 07. 12. 2011 sp. zn. OVUP/45145/2011/Ha přihlédnuto k článku 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě, kterého jsem se dovolával ve správním řízení?“

[4] Dne 26. 1. 2012 žalobce obdržel přípis povinného subjektu ze dne 23. 1. 2012, čj. MUMB/OVUP/2291/2012, sp. zn. OVUP/45145/2011/Ha, označený jako „Informace“. Povinný subjekt uvedl, že poskytuje informace na základě stížnosti na neposkytnutí požadované informace a žádosti o poskytnutí informace. K bodu č. 1) žádosti konstatoval, že předmětem usnesení ze dne 8. 11. 2011 bylo přerušení vedeného územního řízení podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu. Stavební úřad tak učinil procesní krok pro zajištění podkladů pro řádné posouzení záměru žadatele. Po žadateli může stavební úřad vyžadovat pouze podklady stanovené zákonem. Usnesením o přerušení řízení stavební úřad nerozhodoval o věci, proto se nevypořádal s námitkami uplatněnými v průběhu správního řízení. K bodu č. 2) žádosti pak uvedl, že probíhající správní řízení nebylo vedeno v úmyslu zbavit kteréhokoliv z účastníků vedeného řízení majetku nebo odeprít mu právo pokojně užívat svůj majetek. Pro potřeby vedeného řízení je zásadní evidence katastru nemovitostí. K posouzení okolností změny výměry operátu není stavební úřad věcně příslušný.

[5] Žalobce následně podáním ze dne 2. 2. 2012 poukázal na nedodržení § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť požadovaná informace nebyla

pokračování

poskytnuta do 7 dnů poté, co povinný subjekt obdržel stížnost. V této souvislosti žalobce uvedl, že trvá na předložení stížnosti nadřízenému orgánu. Na základě tohoto podání povinný subjekt předložil stížnost žalovanému, který o ní rozhodl rozhodnutím ze dne 23. 2. 2012. Potvrdil postup povinného subjektu při vyřizování žádosti žalobce o poskytnutí informace ze dne 24. 11. 2011. Přístup k informacím, tedy k existujícím, zaznamenaným údajům, nelze zaměňovat s přístupem k názorům povinného subjektu. Zákon o svobodném přístupu k informacím se vztahuje pouze na poskytování informací, které v době podání žádosti objektivně existují a jsou v dispozici povinného subjektu. Informační povinnost dle uvedeného zákona se netýká poskytování názorů, analýz, stanovisek apod., tedy takových údajů, které by povinný subjekt vytvářel na základě podané žádosti. Povinný subjekt nemá v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím povinnost sdělovat a vysvětlovat žadateli svůj názor na konkrétní záležitost, není povinen odůvodňovat žadateli svoje postoje a názory. Jako dotaz na názor lze přitom kvalifikovat i žádosti o poskytování právních stanovisek a výkladů.

[6] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud žalobu rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Krajský soud konstatoval, že žalobce fakticky požadoval, aby stavební úřad zpětně právně posoudil svůj postup z hlediska dostatečnosti odůvodnění usnesení o přerušení územního řízení. Práva dle zákona o svobodném přístupu k informacím neslouží coby forma opravného prostředku proti postupu správního orgánu ve správním řízení. Měl-li žalobce za to, že stavební úřad postupoval nesprávně, nic mu nebránilo podat proti usnesení o přerušení řízení odvolání (o čemž byl též řádně poučen).

II.

Stručné shrnutí argumentů v kasační stížnosti a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[7] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ve velmi obsáhlém odůvodnění stížnosti rekapituluje řízení ve věci oplocení sousedního pozemku, kritizuje postup stavebního úřadu, což pak vyústí v kritiku neposkytnutí informace stavebním úřadem. V doplnění kasační stížnosti advokátem pak stěžovatel upozorňuje, že soud hodnotil jen to, zda měl správní orgán požadované informace k dispozici, nikoliv to, zda je k dispozici měl mít. Pokud součástí rozhodnutí o přerušení řízení tyto informace nebyly, byť tam uvedeny být měly, nelze tvrdit, že by správní orgán měl požadované informace teprve vytvářet.

[8] Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; námitky, kterými je soud povinen se zabývat i bez návrhu, byly součástí kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Z průběhu celého řízení o poskytnutí informace, podrobně popsaneho v bodech [1] až [5] shora, je evidentní, že se stěžovatel ve skutečnosti pokouší zpochybnit zákonnost územního řízení, jehož je účastníkem. K tomu má jistě právo, a zákon mu poskytuje dostatečné procesní možnosti k ochraně jeho práv. Stěžovatel tak například mohl, jak správně poukazuje krajský soud, podat odvolání proti rozhodnutí o přerušení řízení. Předmětem nynějšího řízení je nicméně poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Proto Nejvyšší správní soud nijak nehodnotil, a hodnotit ani nemohl, výtky stěžovatele směřující k zákonnosti průběhu územního řízení, vykonatelnosti (či jak stěžovatel uvádí, nevykonatelnosti) některých rozhodnutí stavebního úřadu atd. Nic takového nemohl činit ani krajský soud, byť mu to stěžovatel (neprávem) vytýká.

[12] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s názorem krajského soudu, že právo na přístup k informacím neslouží jako specifická forma opravného prostředku proti rozhodnutím či postupům správních orgánů. V režimu zákona o svobodném přístupu k informacím se nemůže účastník řízení domáhat „dovysvětlení“ toho, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, respektive zpochybňovat, proč určité důležité skutečnosti v rozhodnutí nejsou uvedeny.

[13] Podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Krajský soud správně vyšel z judikatury NSS k tomuto ustanovení, zejména z rozsudků ze dne 17. 6. 2010, čj. 1 As 28/2010-86, č. 2128/2010 Sb. NSS, ve věci „Oživení, o. s.“, a ze dne 19. 10. 2011, čj. 1 As 107/2011-70, č. 2493/2012 Sb. NSS. Ust. § 2 odst. 4 brání povinný subjekt před tím, aby se na něj žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu správním orgánem vydaného rozhodnutí apod. Uvedené samozřejmě neznamená, že by správní orgán nemohl vysvětlit adresátovi rozhodnutí, co rozhodnutí znamená, vysvětlit mu srozumitelně jeho důvody apod. To se však již neděje v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, ale v souladu s principy dobré správy a v souladu s tím, že veřejná správa je službou veřejnosti (§ 4 odst. 1 správního řádu).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu

pokračování

nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto mu zdejší soud náhradu nákladů nepřiznal.

[16] Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanoveným advokátem Šalomounem. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 6800 Kč [dva úkony právní služby po 3100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti), a dva režijní paušály po 300 Kč za jeden dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Vzhledem k tomu, že advokát prokázal, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, činí 1428 Kč. Odměna zástupce stěžovatele tedy činí 8228 Kč.

[17] Zástupce stěžovatele byl u Nejvyššího správního soudu nahlízet do spisu; ve vyúčtování tedy také navrhl, aby mu v souvislosti s cestou z Třebíče do Brna a zpět soud přiznal náhradu nákladů za použití osobního vozidla, náhradu ceny spotřebovaných pohonných hmot a náhradu za ztrátu času. Co se týče náhrady za použití osobního motorového vozidla, zástupci stěžovatele náleží náhrada 555 Kč [150 km × 3,70 Kč; viz § 1 písm. a) vyhlášky č. 435/2013 Sb.], dále mu soud též přiznal částku 453,60 Kč za spotřebované pohonné hmoty [150 km × průměrná spotřeba automobilu dle doloženého technického průkazu 8,4 l/100 km × cena motorové nafty činí dle § 4 písm. c) vyhlášky č. 435/2013 Sb. právě 36 Kč/l] a konečně přiznal i náhradu za ztracený čas za celkem 3 hodiny ve výši 600 Kč [6 × 100 Kč, § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. Na náhradě nákladů vyvolaných cestou zástupce stěžovatele za nahlížením do spisu Nejvyšší správní soud přiznal 1608,60 Kč.

[18] Celková částka 9836,60 Kč bude vyplacena z účtu zdejšího soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu